

Jong en democratisch

Door Jurr van Dalen

Een belangrijk kenmerk van democratie is, dat belangen van verschillende groepen in het land evenwichtig en volwaardig worden meegewogen. Dus ook die van jongeren. Dat kan, als voor jongeren voldoende mogelijkheden bestaan om te kunnen participeren en hun stem te laten horen.

Tussen politici en jongeren lijkt een verschil te bestaan: politici zijn veelal gericht op de korte termijn (verkiezingen), jongeren hebben juist belang bij de lange termijn; alleen....interesseert het ze wel?

Bij de eerste politieke keuze blijkt onderwijs een grote rol te spelen: vooral als aansprekend les wordt gegeven in maatschappijleer. In het gesprek over verschillende partijen met mijn dochter kreeg ik een helder overzicht van de verschillende smaken. En ook van haar eerste voorkeur op basis van de samenvatting van de partijprogramma's.

Sommige leerlingen zijn als vanzelf geïnteresseerd, voor anderen moet je het levendig maken, door politiek vooral te betrekken op hun eigen omgeving, aldus mijn oudste dochter. Veel jongeren hebben 'wel wat beters te doen', terwijl het eigenlijk wel belangrijk is. Er zijn zeker manieren om jongeren te betrekken bij het politieke debat. Cool politics (MTV) doet dat, zo leerde ik van haar, door jongeren met elkaar te laten debatteren en met bekende politici. Dat is een manier om vaardigheden te ontwikkelen.

Maar vaardigheden alleen is niet genoeg. Ook een vroegtijdige participatie is van belang, die kan leiden tot een meer stabiele en structurele democratische ontwikkeling.

Jongeren spreekt directe democratie veel meer aan, dan we misschien denken. Jongeren blijken soms (veel meer dan hun ouders) overtuigd van directe democratie, wat kort inhoudt, dat in alles wat door de overheid geregeld wordt, de burger de laatste stem heeft (of moet kunnen laten horen).

Mijn dochter: "Als ik het er niet mee eens, dan laat ik het merken, ook aan de gemeenteraad". In dit geval ging het over het kappen van veel bomen langs de route naar school, die ineens alle gekapt werden. De verontwaardiging was groot. Dus schreef ze als 17 jarige een brief naar de gemeente, waarop vervolgens geen enkele reactie kwam. "Ze trekken zich er niets van aan.." was helaas de conclusie. "De volgende keer stap ik zelf naar de gemeenteraad", en ze zoekt dan wel uit hoe dat moet.

Initiatief vanuit het volk en manieren om politiek zo helder mogelijk te maken voor iedereen, dat is van belang. Alleen begrijpelijke, laagdrempelige politiek daagt mensen uit om mee te denken. Gemeenten zouden dus verplicht moeten zijn om jongeren te betrekken bij gemeentelijke besluitvorming, zeker wanneer het onderwerpen betreft, die hen aangaan. En dan wel zodanig, dat aangesloten wordt op de mogelijkheden en wensen van jongeren. Moet dat dan alleen via de politiek? Er blijken meer plekken te zijn, waar jongeren actief willen en kunnen zijn, zoals buurtvereniging, woningbouwvereniging, natuurorganisatie, studentenvereniging.

Bijzonder is wel, dat de oude les van Socrates nog steeds springlevend is: sociale stabiliteit wordt bevorderd als burgers invloed kunnen uitoefenen op kwesties die hun eigen leven en welzijn betreffen. Zeker als het jonge burgers zijn!